

สำเนา

ที่ กษ 1204/ว 0386

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200

๒๒ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอชักข้อความเข้าใจเกี่ยวกับการผ่อนผันการชำระหนี้และการขยายระยะเวลาการชำระหนี้
ตามสัญญากู้ยืมเงิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ๒๙ สค ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 1/2551 เมื่อวันที่
30 เมษายน 2551

ด้วยคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ได้มีมติ ครั้งที่ 1/2551 เมื่อวันที่
30 เมษายน 2551 มอบอำนาจการขยายระยะเวลาชำระหนี้เงินกู้ ตามข้อ 29 ของระเบียบคณะกรรมการ
ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมเงินกองทุน
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) รายละเอียดปรากฏตาม
สิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ขอเรียนว่า เนื่องจากปัจจุบัน
ได้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการนับอายุความในการดำเนินคดี อันสืบเนื่องมาจากการผ่อนผัน
การชำระเงิน และการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ ตามระเบียบฯ ข้อ 28 และ 29 ดังนั้น เพื่อให้การ
ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว เป็นไปในแนวทางเดียวกันและมีให้เกิดผลกระทบกับการดำเนินคดี ส.ป.ก.
จึงขอชักข้อความเข้าใจ ดังนี้

1. การผ่อนผันการชำระเงิน ตามระเบียบฯ ข้อ 28 คือ การที่ลูกหนี้ขอผ่อนผันการชำระเงิน
เงินรายงวด โดย คปจ. มีอำนาจผ่อนผันการชำระเงินงวดได้ไม่เกิน 1 ปี และอยู่ภายในกำหนดระยะเวลา
การชำระหนี้

ตัวอย่างเช่น สัญญากู้ยืมเงินระยะปานกลาง กำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ 3 งวดๆ ละ
1 ปี กำหนดชำระในวันที่ 1 มกราคม 2548, 1 มกราคม 2549 และ 1 มกราคม 2550 ในงวดแรกวันที่
1 มกราคม 2548 หากลูกหนี้ไม่พร้อมที่จะชำระหนี้สามารถขอผ่อนผันการชำระเงินงวดแรกภายในวันที่
1 มกราคม 2549 ซึ่งจะอยู่ในอำนาจของ คปจ. ที่จะอนุมัติให้ผ่อนผันได้ แต่ลูกหนี้จะขอผ่อนผันการชำระ
เงินงวดสุดท้ายคือ วันที่ 1 มกราคม 2550 ออกไปอีกไม่ได้ เพราะถือเป็นการขยายระยะเวลาการชำระ
หนี้ตามระเบียบฯ ข้อ 29

2. การขยายระยะเวลาการชำระหนี้ ตามระเบียบฯ ข้อ 29 คือ การที่ ส.ป.ก.จังหวัด และลูกหนี้ ตกลงให้ต่อกำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ ซึ่งสิ้นสุดลงไปแล้วขยายออกไปอีก โดยต้องตกลง ขยายเวลากันก่อนสิ้นสุดระยะเวลาการชำระหนี้เดิม และต้องกระทำภายในกำหนดเวลาตามสัญญากู้ยืม ซึ่งการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ดังกล่าว ขยายได้ครั้งละไม่เกิน 1 ปี ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด หากจำเป็นต้องขยายจำนวนครั้งเกินกว่าที่ระเบียบฯ ข้อ 29 กำหนด ให้เป็นอำนาจ คปจ.พิจารณา (ตามมติ คปก. ครั้งที่ 1/2551 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2551) เช่น การขยายระยะเวลาการชำระหนี้ กรณี (1) เงินกู้ระยะสั้นขยายเกินกว่า 1 ครั้ง (2) เงินกู้ระยะปานกลาง ขยายเกินกว่า 2 ครั้ง (3) เงินกู้ระยะยาว ขยาย เกินกว่า 3 ครั้ง ทั้งนี้ การขยายระยะเวลาชำระหนี้แต่ละครั้ง ต้องพิจารณาถึงอายุความการฟ้องคดี ตามข้อ 3 ด้วย

ตัวอย่างเช่น สัญญากู้ยืมเงินระยะปานกลาง กำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ 3 งวดๆ ละ 1 ปี กำหนดชำระในวันที่ 1 มกราคม 2548, 1 มกราคม 2549 และ 1 มกราคม 2550 การขยาย ระยะเวลาต้องกระทำก่อนสิ้นสุดระยะเวลาตามสัญญากู้ยืมในวันที่ 1 มกราคม 2550

3. การนับอายุความการฟ้องคดี สัญญากู้ยืมเงินที่ผ่อนชำระเป็นรายงวด กฎหมายกำหนดให้ มีอายุความ 5 ปี นับแต่วันที่อาจใช้สิทธิเรียกร้องนั้นได้ ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/33 (2) พิจารณาได้ ดังนี้

3.1 ลูกหนี้ที่ไม่มาชำระหนี้เลยนับแต่วันครบกำหนดชำระในงวดแรก การนับ ระยะเวลาเป็นวัน สัปดาห์ เดือน หรือปี มิให้นับวันแรกแห่งระยะเวลารวมเข้าด้วยกัน ตามนัยประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/3 วรรค 2 ดังนั้น อายุความในการฟ้องคดีจะเริ่มนับถัดจากวันที่ ผิดนัดชำระหนึ่งงวดแรก และจะสิ้นสุดเมื่อครบกำหนด 5 ปี

ตัวอย่างเช่น สัญญากู้ยืมเงินระยะปานกลาง กำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ 3 งวดๆ ละ 1 ปี ทำสัญญาในวันที่ 1 มกราคม 2547 กำหนดชำระวันที่ 1 มกราคม 2548, 1 มกราคม 2549 และ 1 มกราคม 2550 ลูกหนี้ไม่มาชำระหนี้เลย อายุความในการฟ้องคดีจะเริ่มนับตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2548 ซึ่งจะครบกำหนดอายุความในวันที่ 1 มกราคม 2553 และจะขาดอายุความในวันที่ 2 มกราคม 2553

3.2 กรณีลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ 2 คราวติดต่อกัน ให้ถือว่าเป็นการผิดนัดรวมไปถึงหนี้ งวดที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระด้วย ซึ่งเป็นกรณีที่ ส.ป.ก. จะใช้สิทธิทางศาลในการฟ้องคดี การนับอายุความ ฟ้องคดีจะเริ่มนับถัดจากวันที่ผิดนัดชำระหนึ่งงวดแรกและจะสิ้นสุดเมื่อครบกำหนด 5 ปี

ตัวอย่างเช่น สัญญากู้ยืมเงินระยะปานกลาง กำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ 3 งวดๆ ละ 1 ปี ทำสัญญาในวันที่ 1 มกราคม 2547 กำหนดชำระวันที่ 1 มกราคม 2548, 1 มกราคม 2549 และ 1 มกราคม 2550 ลูกหนี้ไม่มาชำระหนี้ 2 คราวติดต่อกัน คือ ในงวดที่ 1 ในวันที่ 1 มกราคม 2548

และงวดที่ 2 ในวันที่ 1 มกราคม 2549 ให้ถือเป็นการผิณฑ์ในงวดที่ 3 ในวันที่ 1 มกราคม 2550 ด้วย ส.ป.ก. จะใช้สิทธิทางศาลในการฟ้องคดี และเริ่มนับอายุความในวันที่ 2 มกราคม 2548 ซึ่งจะครบกำหนดอายุความในวันที่ 1 มกราคม 2553 และจะขาดอายุความในวันที่ 2 มกราคม 2553

3.3 ลูกหนี้ที่มาชำระหนี้บางส่วนไม่ว่าจะเป็นเงินต้นหรือดอกเบี้ย อายุความในการฟ้องคดี ย่อมสะดุดหยุดลงและเมื่อเหตุที่ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงสิ้นสุดเวลาใดให้เริ่มนับอายุความใหม่ ตั้งแต่นั้น คือ ในวันที่ลูกหนี้มาชำระหนี้ ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 193/15 โดยเริ่มนับอายุความใหม่ตามอายุความของมูลหนี้เดิม คือ 5 ปี นับแต่วันที่มาชำระหนี้บางส่วนและจะสิ้นสุดเมื่อครบกำหนด 5 ปี

ตัวอย่างเช่น สัญญากู้ยืมเงินระยะปานกลาง กำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ 3 งวดๆ ละ 1 ปี ทำสัญญาในวันที่ 1 มกราคม 2547 กำหนดชำระวันที่ 1 มกราคม 2548, 1 มกราคม 2549 และ 1 มกราคม 2550 ลูกหนี้มาชำระหนี้บางส่วนในวันที่ 1 มกราคม 2551 เริ่มนับอายุความใหม่ ในวันที่ 1 มกราคม 2551 ต่อไปอีก 5 ปี ซึ่งจะครบกำหนดอายุความในวันที่ 31 ธันวาคม 2555 และจะขาดอายุความ ในวันที่ 1 มกราคม 2556

3.4 การนับอายุความการฟ้องคดี กรณีมีการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ พิจารณาได้ดังนี้

3.4.1 การขยายระยะเวลาการชำระหนี้ กรณีลูกหนี้ไม่มาชำระหนี้เลยนับแต่วันครบกำหนดชำระในงวดแรก

ตัวอย่างเช่น สัญญากู้ยืมเงินระยะปานกลาง กำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ 3 งวดๆ ละ 1 ปี ทำสัญญา ในวันที่ 1 มกราคม 2547 กำหนดชำระวันที่ 1 มกราคม 2548, 1 มกราคม 2549 และ 1 มกราคม 2550 คปจ. มีมติให้ขยายระยะเวลาการชำระหนี้ ในวันที่ 1 มกราคม 2550 และ 1 มกราคม 2551 ครั้งละ 1 ปี หนี้ดังกล่าวจึงครบกำหนดต้องชำระในวันที่ 1 มกราคม 2552 หากลูกหนี้ที่ไม่มาชำระหนี้เลยนับแต่วันครบกำหนดชำระในงวดแรก อายุความในการฟ้องคดีจะเริ่มนับในวันที่ 2 มกราคม 2548 ซึ่งจะครบกำหนดอายุความในวันที่ 1 มกราคม 2553 และจะขาดอายุความในวันที่ 2 มกราคม 2553 ดังนั้น นับตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2553 คปจ. ไม่สามารถขยายระยะเวลาการชำระหนี้ออกไปได้อีก เนื่องจากจะเป็นการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ออกไปเกินกำหนดอายุความ

3.4.2 การขยายระยะเวลาการชำระหนี้ กรณีลูกหนี้มาชำระหนี้บางส่วน

ตัวอย่างเช่น สัญญากู้ยืมเงินระยะปานกลาง กำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ 3 งวดๆ ละ 1 ปี ทำสัญญา ในวันที่ 1 มกราคม 2547 กำหนดชำระวันที่ 1 มกราคม 2548, 1 มกราคม 2549 และ 1 มกราคม 2550 แต่ลูกหนี้มาชำระหนี้บางส่วนภายในอายุความ 5 ปี เช่น มาชำระหนี้วันที่ 2 มกราคม 2548 จะทำให้อายุความสะดุดหยุดลงและเริ่มนับอายุความใหม่ในวันที่ชำระหนี้ ซึ่งจะครบกำหนด

อายุความในวันที่ 1 มกราคม 2553 และจะขาดอายุความ ในวันที่ 2 มกราคม 2553 นั้น ดังนั้น หาก คปจ.ประสงค์จะขยายระยะเวลาการชำระหนี้ออกไปอีกภายในวันที่ 1 มกราคม 2553 คปจ. ก็มีอำนาจกระทำได้

4. การนับอายุความตามสัญญากู้ยืมเงินระยะสั้น กำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ 1 งวด อายุความ ในการดำเนินคดี 10 ปี นับแต่วันที่สิทธิเรียกร้อง คือนับถัดจากวันที่ผิดนัดชำระหนี้ ส่วนดอกเบี้ยค้างชำระมีกำหนดอายุความ 5 ปี นับแต่วันที่อาจฟ้องเรียกเอาดอกเบี้ยได้

5. แนวทางแก้ไข กรณีสัญญากู้ยืมเงินขาดอายุความ ให้ ส.ป.ก.จังหวัด จัดให้ลูกหนี้ ทำหนังสือรับสภาพความรับผิด ซึ่งมีอายุความ 2 ปี นับแต่วันที่รับสภาพความรับผิด กรณีสัญญากู้ยืมเงิน ไม่ขาดอายุความและลูกหนี้ไม่มาชำระหนี้ จัดให้ลูกหนี้ทำหนังสือรับสภาพหนี้ ซึ่งมีอายุความ 5 ปี หรือ 10 ปี แล้วแต่กรณี นับแต่วันที่ลูกหนี้ทำหนังสือรับสภาพหนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

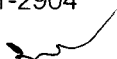
(นายสถิตย์พงษ์ สุดชูเกียรติ)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักกฎหมาย

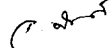
โทร. 0-2281-6676

โทรสาร 0-2281-2904

อุบล/ผวจ ชักซ้อม

มาลินี พิมพ์/นางสาว.....ตวาว

18/2/57